

Participatief Actieonderzoek in Masteropleidingen:

Bijdragen aan veranderen in de beroepspraktijk

Dinsdag 26 maart 2019

Jaap Iking

Master Social Work Noord Nederland

Thema's voor vanmiddag?

- Inventarisatie wensen en verwachtingen...???
- ...
- PAO en het beroep van opleiding
- Practise what you preach: Inhoud en vorm
- Verbinding met de studenten
- Leren: (be-)studeren of doen?
- Relatie met 'gebruikelijk' onderzoek
- Feedback, support en beoordeling

Doel van onze opleiding

Brede opleiding tot veelzijdige en hoog opgeleide professionals die:

- Beschikken over brede theoretische kennis
- Complexe maatschappelijke vraagstukken overstijgen
- Analyseren, innoveren en ontwikkelen
- Begeleiden, verbinden, sturen en adviseren

Beroepsrollen Master Social Work

Landelijk Beroepsprofiel: 7 beroepsrollen

1. *Senior professional*
2. *Projectmanager*
3. *Expert*
4. *Adviseur*
5. *Onderzoeker*
6. *Ontwikkelaar*
7. *Beroeps-innovator*

Onze eindkwalificaties MSW

- Bevorderen van sociaal functioneren in een complexe en voortdurend veranderende samenleving
- Innovatie en meervoudige waardecreatie
- Inzetten van samenwerking met oog op duurzaam bevorderen van sociaal functioneren
- Ontwikkelen professionele identiteit ten behoeve van legitimering/ positionering/ profilering van zichzelf en het beroep
- Beroepsinnovatie op basis van kennis en eigen onderzoek

Opbouw van de opleiding

MC 1
*Signaleren en
Analyseren*

MC 2
*Co-creëren en
Innoveren*

MC 3
*Samenwerken in
transities*

MC 4
*Onderzoeken en
Waarde creëren*

Leerlijn Social Work Theory

Leerlijn Persoonlijke en Professionele Begeleiding

Leerlijn Praktijkgericht Onderzoek

*Onderzoeks-
ontwerp & design*

*Participatief
actieonderzoek*

*Thesis-
voorbereiding*

Thesis

PAO in de opleiding

MC 1
*Signaleren en
Analyseren*

MC 2
*Co-creëren en
Innoveren*

MC 3
*Samenwerken in
transities*

MC 4
*Onderzoeken en
Waarde creëren*

Leerlijn Social Work Theory

Leerlijn Persoonlijke en Professionele Begeleiding

Leerlijn Praktijkgericht Onderzoek

*Participatief
Actie-onderzoek*

7

Visie op praktijkgericht onderzoek

- Wordt uitgevoerd door professionals die de eigen beroepspraktijk beter willen begrijpen en verbeteren. (De Lange, Schuman & Montesano Montessori, 2010)
- Kan aangrijpen op alle fasen van de regulatieve cyclus. (Van der Donk & Van Lanen, 2015)
- Ontleent kennis aan handelingsonderzoek in de empirische cyclus. ('t Hart, Boeije & Hox, 2005)
- Antwoorden worden verkregen in interactie met de omgeving waarin en waarvoor het onderzoek wordt uitgevoerd. (Van der Donk & Van Lanen, 2015)
- Levert direct bruikbare kennis voor de beroepspraktijk en zet bij nieuwe werkwijzen aan tot implementatie (Transfereerbaarheid). (Andriessen, 2014).
- Deze praktische relevantie kan op gespannen voet staan met methodische grondigheid. (Andriessen, 2014).

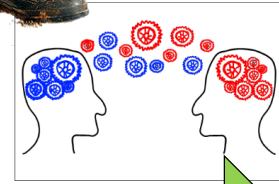
8

3 posities in Participatief Actie Onderzoek

Primaire beroep uitoefenen

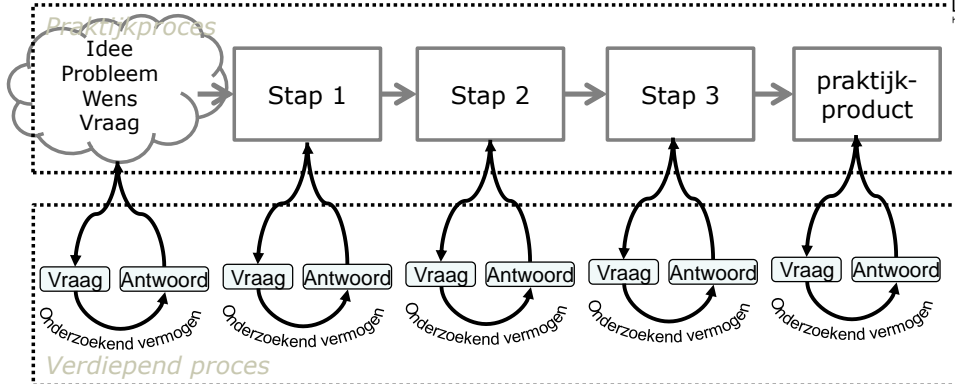
Kennis ontwikkelen

Samen veranderen

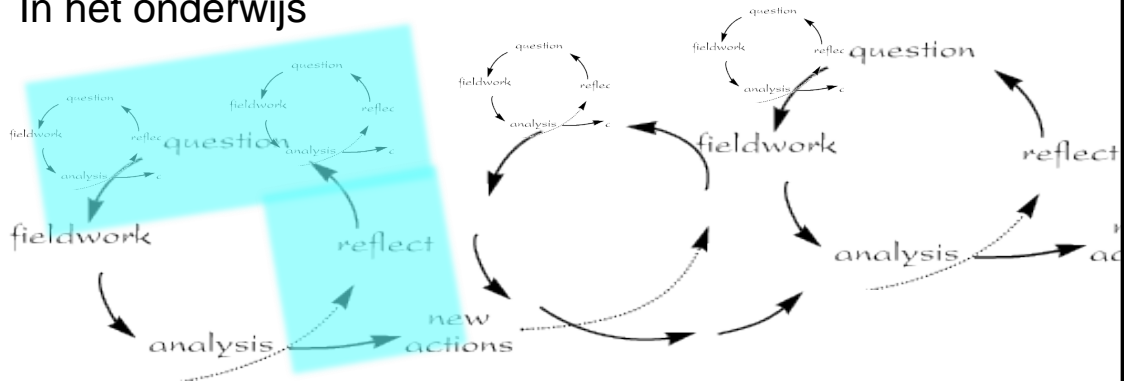
De praktijk van actie-onderzoek

Bron:
presentatie Daan Andriessen bij congres 'Kwaliteit van professionele masteropleidingen: onderzoek en didactiek' d.d. 15-02-2017

Meerdere fasen en iteraties

Grenzen aan participatief actieonderzoek In het onderwijs

Bredere geldigheid van actie-onderzoek

- Niet zo zeer **generaliseerbaar** maar wél **transfereerbaar**.
- Transfereerbaarheid vergroten door:
 - Beperkingen van het onderzoek te onderkennen en verantwoorden
 - Toepasbaarheid in andere situaties te verkennen
 - Toepasbaarheid in andere situaties te onderzoeken
 - Steekproeven te trekken die transfereerbaarheid bevorderen

Bron:
presentatie Daan Andriessen bij congres 'Kwaliteit van professionele masteropleidingen: onderzoek en didactiek' d.d. 15-02-2017

Toenemende grondigheid

Masterclass 2: Co-creëren en Innoveren

De opdracht:

- Werk samen met interne en/of externe stakeholders aan de uitwerking van een veranderidee voor een sociaal agogisch vraagstuk binnen de eigen beroepspraktijk. Je doet dit bij voorkeur in opdracht in je eigen organisatie of via een externe opdrachtgever.
Je werkt niet alleen aan een theoretisch ontwerp van de voorgestelde verandering, maar initieert daadwerkelijke eerste uitvoerings-stappen in je beroepspraktijk, waarbij je de methodische aanpak van ontwerponderzoek en participatief actieonderzoek hanteert.

Leerlijn Social Work Theory

- Sociale interventie
- Veranderkundig handelen
- Macht en weerstand in organisaties
- Diversiteit op de werkvloer

PAO in het programma v/d Master Social Work

Leerlijn Pers. en Prof. Begeleiding

- Begeleiden van leer- en veranderprocessen (individueel & collectief)
- Coaching van individu en groep
- Interventie-strategieën en communicatiestijlen

PAO in het programma v/d Master Social Work

Leerlijn Praktijkgericht Onderzoek

- Essenties van PAO
- Verhouding tot paradigma's en benaderingen
- Fasen van PAO + ontwerpgericht & design thinking
- Onderzoeksaanpak (evaluatie) van 1 actie/iteratie

De praktijk van actieonderzoek

Enkele voorbeelden van onderzoeksvragen/thema's:

- hoe kunnen we als Jeugdhulp Friesland ons beter profileren zodat het aantal aanmeldingen verhoogt?
- hoe kunnen we weer een tevreden en veilig team worden?
- Hoe kunnen bewoners van AZC 'Oranje' hun eigen vraag uitwerken en mee vorm-geven aan het aanbod vanuit de organisatie?
- Hoe kunnen wij de ondersteuning zo dicht mogelijk bij de wens van mijn ouders organiseren zodat zij zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen?
- Hoe komen wij van 2 teams naar 1 team, waarbij wij de kwaliteit van ENO kunnen waarborgen en blijven werken om de levensomstandigheden van mensen met een crimineel verleden te verbeteren.
- Hoe komen wij als team tot een gezamenlijke professionele identiteit van waaruit we ons kunnen profileren naar onze doelgroep en ketenpartners zodat we een optimale bijdrage kunnen leveren aan het maatschappelijk herstel van onze doelgroep?

Aandachtspunten m.b.t. actieonderzoek

- Spanning methodologische grondigheid en praktische relevantie
- Transparant beoordelingskader (i.r.t. traditionele designs)
- Weerbarstigheid van casuïstiek

Hanzehogeschool Groningen
University of Applied Sciences

Participatief Actieonderzoek in Masteropleidingen
**Bijdragen aan veranderen
in de beroepspraktijk....**

Dank voor uw aandacht !

Jaap Ikink, j.ikink@nhl.nl